

โลกนี้หมุนด้วยคนบ้า (ยุคคลาสสิก)

นักจิตสุดเกรียน

โลกนี้หมุนด้วยคนบ้า (ยุคคลาสสิก)

นักจิตสุดเกรียน

ชื่อเรื่อง: โลกนี้หมุนด้วยคนบ้า (ยุคคลาสสิก)

ผู้เขียน: นักจิตสุดเกรียน

**สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
(และฉบับเพิ่มเติม พ.ศ. 2558)**

ห้ามมิให้ทำการคัดลอก ดัดแปลง หรือแก้ไข ส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ หรือนำไปใช้ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการพิมพ์ การสแกน การบันทึกเสียง หรือการเก็บข้อมูลในระบบใดๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ยกเว้นเพื่อการประชาสัมพันธ์หรือการรีวิวตามความเหมาะสม

จัดทำและเผยแพร่โดย: เลือเมือง เรื่องฤทธิ์
ช่องทางการติดต่อ: <https://bit.ly/4rzFu9A>
พิมพ์ครั้งที่ 1: กุมภาพันธ์ 2569
ISBN (e-Book): 978-616-95114-4-1
จำนวนหน้า: 219 หน้า
ราคาจำหน่าย: 255 บาท

คำนำ

คุณเคยสงสัยมั้ยว่า ทำไมโลกเราถึงวนเวียนอยู่กับสงคราม ความขัดแย้ง และโศกนาฏกรรมซ้ำแล้วซ้ำเล่า?

เราเรียนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนด้วยการท่องจำปี พ.ศ. ท่องจำชื่อสนธิสัญญา และเส้นขีดแบ่งพรมแดนที่เปลี่ยนไปมา แต่เรากลับละเลย "ตัวแปร" ที่สำคัญที่สุดของสมการนี้ไป นั่นคือ **"จิตใจของมนุษย์"**

ความจริงที่น่าขนลุกคือ ประวัติศาสตร์โลกที่เราอ่านกันอยู่ทุกวันนี้ แท้จริงแล้วมันอาจไม่ใช่บันทึกความเก่งกาจของวีรบุรุษ แต่มันคือบันทึก **"เวชระเบี่ยน"** ของกลุ่มคนที่มีอำนาจล้นฟ้า... คนที่อาจจะกำลังป่วย มีปม หรือบิดเบี้ยวทางจิตใจ และโศคร้ายที่คนเหล่านี้กุมชะตาชีวิตของพวกเขาทุกคนเอาไว้ในมือ

หนังสือเล่มนี้ตั้งใจเจาะภาวะจิตของผู้นำโลก ยุคเก่า ไม่ได้ทำขึ้นมาเพื่อให้คุณอ่านแล้วสอบผ่านวิชาประวัติศาสตร์ แต่เขียนมันขึ้นมาเพื่อพาคุณเดินทะลุกำแพงทำเนียบรัฐบาล ทะลุป้อมปราการทหาร เข้าไปนั่งอยู่บนเก้าอี้ตรงข้ามกับบิลโกลด์วอเตอร์, โอลิเวอร์ สโตว์, โจเซฟ สตาลิน หรือแม้แต่วีรบุรุษอย่าง อับราฮัม ลินคอล์น ในฐานะ **"นักจิตวิทยา"** ที่กำลังสังเกตการณ์คนใช้คนสำคัญ

คุณจะได้เห็นว่า...

ภายใต้เครื่องแบบที่ประดับเหรียญตราเต็มหน้าอกของ **นโปเลียน** ไม่ได้มีแค่ความทะเยอทะยาน แต่มันคือเสียงกรีดร้องของเด็กชายตัวเล็กๆ จากเกาะคอร์ซิกาที่ถูกล้อเลียน และพยายามจะถมความรู้สึกด้อยค่า (Inferiority Complex) นั้น ด้วยการยึดครองทวีปยุโรปทั้งทวีป

คุณจะได้เห็นว่า...

ความโหดร้ายของ **สตาลิน** ไม่ได้เกิดจากความเกลียดชังเพียงอย่างเดียว แต่มันถูกขับเคลื่อนด้วย "ความหวาดระแวง" (Paranoia) ชั้นรุนแรงที่มองเห็นศัตรูในเงามืด จนต้องกำจัดทุกคนทิ้งเพียงเพื่อให้ตัวเองรู้สึกปลอดภัย แม้คนนั้นจะเป็นมิตรแท้ก็ตาม

และคุณจะได้เห็นว่า...

แม้แต่ผู้นำที่ยิ่งใหญ่อย่าง **ลินคอล์น** หรือ **เชอร์ชิล** ก็ต้องต่อสู้กับ "สุนัขดำ" (Black Dog) หรือโรคซึมเศร้าที่กัดกินหัวใจ พวกเขาไม่ได้กอบกู้ชาติด้วยความสุข แต่พวกเขาถลกหนังเอาความเจ็บปวดส่วนตัวออกมาเป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงโลก

ทำไมคุณถึงควรเสียเงินและเวลาให้กับหนังสือเล่มนี้?

เพราะ **"อำนาจ"** คือยาเสพติดชนิดหนึ่งที่มีอนุภาพทำลายล้าง สมองรุนแรงที่สุด งานวิจัยทางประสาทวิทยาบอกเราว่า เมื่อมนุษย์เสพติดอำนาจ สมองส่วนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) จะหยุดทำงาน นั่นคือเหตุผลว่าทำไมผู้นำบางคนถึงสั่งฆ่าคนนับล้านได้โดยไม่กะพริบตา หนังสือเล่มนี้จะกางแผนที่สมองเหล่านั้นให้คุณดู

ยิ่งไปกว่านั้น หนังสือเล่มนี้ไม่ได้พูดถึงแค่ "พวกเขา" (ผู้นำ) แต่มันกำลังพูดถึง **"พวกเรา" (ประชาชน)**

เคยถามตัวเองไหมครับว่า... ทำไมเราถึงหลงใหลผู้นำที่ดูเกรี้ยวกราด? ทำไมเราถึงยอมมอบอำนาจให้คนหลงตัวเอง? จิตวิทยามวลชนแบบไหนที่ทำให้คนนับล้านพร้อมใจกันเดินตามเพด็จการลงเหว? คำตอบทั้งหมดซ่อนอยู่ในบทเรียนทางจิตวิทยาที่คุณกำลังจะได้อ่าน

ผู้เขียนทำหนังสือเล่มนี้ด้วยภาษาที่เหมือนเพื่อนเล่าให้เพื่อนฟัง ตัดทอนศัพท์วิชาการที่น่าปวดหัวทิ้งไป เหลือไว้แต่เนื้อหาที่เข้มข้น สนุก และกระตุ้นต่อมความคิด ผู้เขียนเปรียบเหมือนไกด์ที่จะพาคุณถือไฟฉายส่องเข้าไปในห้องมืดแห่งจิตใจผู้นำ เพื่อให้คุณเห็น "มนุษย์" ที่ซ่อนอยู่หลังภาพลักษณ์อันสูงส่ง

เมื่อคุณพลิกหน้าสุดท้ายจบลง คุณจะไม่มองข่าวการเมือง หรือมองหน้านักการเมืองในสภาด้วยสายตาเดิมอีกต่อไป คุณจะมี "แว่นตาเอ็กซ์เรย์" ทางความคิด ที่ช่วยให้มองเห็นทะลุคำปราศรัย

สวยหรู เข้าไปเห็นความกลัว ความโลภ และความเปราะบาง
ข้างใน

ในโลกที่ประวัติศาสตร์มักซ้ำรอยเดิม เพราะมนุษย์ไม่เคยเปลี่ยน
นิสัย... การรู้จัก "จิตใจผู้นำ" อาจเป็นอาวุธเดียวที่ช่วยให้เราไม่
ตกเป็นเหยื่อของความบ้าคลั่งซ้ำสอง

เชิญเปิดหน้าถัดไป... แล้วเริ่มกระบวนการบำบัดประวัติศาสตร์
ไปพร้อมกัน

นักจิตสุดเกรียน

นักจิตสุดเกรียน

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	จ
บทนำ: เมื่อประวัติศาสตร์เป็นบันทึกทางจิตเวช	2
<ul style="list-style-type: none">• แกนกลางและปรัชญาของหนังสือ• พฤติกรรมการเมืองในมุมมองจิตวิทยา	
บทที่ 1: ทำไมต้องเจาะจิตนักการเมือง	15
<ul style="list-style-type: none">• เมื่อการเมืองไม่ใช่แค่เรื่องของนโยบาย แต่คือเรื่องของอารมณ์• หน้าไม่อวย: อาวุธลับและกลไกป้องกันตนเอง• เส้นบางๆ ระหว่างความมั่นใจกับความหลงตัวเอง• อำนาจ: แรงขับเคลื่อนและกับดักทางจิตใจ	
บทที่ 2: สูตรลับของจิตนักการเมือง	32
<ul style="list-style-type: none">• 3 ส่วนผสมหลัก: ความต้องการอำนาจ ความสำเร็จ และการเป็นที่รัก• โลกทัศน์ (Worldview) มองโลกเป็นสนามรบ เวทีแสดง หรือปริศนา• ความกลัวที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังความกล้าหาญ• ฟองสบู่ทางจิตใจ	

สารบัญ

- บทที่ 3: จักรพรรดิ ผู้กอบกู้ และความฝันที่ยิ่งใหญ่** 53
- นโปเลียน: ปมด้อยสู่ความยิ่งใหญ่
 - ซีมอน โบลิวาร์: เปลี่ยนความเจ็บปวดเป็นการกบฏ
 - บิสมาร์ก: การแยกอารมณออกจากหน้าที่
 - *ศัพท์จิตวิทยา*: ภาวะหลงผิดในความยิ่งใหญ่
- บทที่ 4: ฟาสซิสต์ คอมมิวนิสต์ และการสร้างศัตรูในหัว** 70
- ฮิตเลอร์: การแบ่งโลกเป็น "พวกเรา" vs "พวกมัน"
 - สตาลิน: ความหวาดระแวง ที่กลายเป็นนโยบายรัฐ
 - มุสโสลินี: ความหิวโหยการยอมรับและลัทธิบูชาบุคคล
 - *ศัพท์จิตวิทยา*: การปลดปล่อยความรับผิดชอบทางศีลธรรม
- บทที่ 5: ผู้นำประชาธิปไตยกับศิลปะการขายความหวัง** 83
- ลินคอล์น: การเติบโตหลังบาดแผลจากภาวะซึมเศร้า
 - รูสเวลต์ (FDR): ความเห็นอกเห็นใจที่เกิดจากความพิการ
 - เซอร์ชิล: การต่อสู้กับ "สุนัขดำ" (โรคซึมเศร้า) ในยามวิกฤต
 - เคนเนดี (JFK): แรงกดดันของการเป็นมนุษยสัมพันธ์แบบ
 - วิทยาศาสตร์ของการส่งต่ออารมณ์

สารบัญ

- บทที่ 6: จอมเพด็จการ ผู้หลงใหลการควบคุม** 102
- เหมา เจ้อตง: เมื่อผู้นำถูกยกย่องเป็นดังเทพเจ้า
 - คิม อิล-ซุง: จิตวิทยาของราชวงศ์คอมมิวนิสต์และการควบคุมเบ็ดเสร็จ
 - ฟรังโก: การใช้ความกลัวและศาสนาเป็นเครื่องมือ
 - ผลกระทบของอำนาจต่อสมอง: การเสพติดและการบิดเบือนความจริง
- บทที่ 7: นักปฏิวัติและความฝันที่กลายเป็นฝันร้าย** 119
- เลนิน: ความแข็งกระด้างทางอุดมการณ์
 - คาสโตร: จากนักกฎหมายสู่ผู้ปกครองตลอดกาล
 - โฮจิมินห์: สัญลักษณ์แห่งชาตินิยมและคอมมิวนิสต์
 - เมื่ออุดมคติกลายเป็นข้ออ้างของความโหดร้าย
- บทที่ 8: ครอบครัว แพลวีย์เด็ก และเส้นทางสู่ทำเนียบ** 136
- อิทธิพลของพ่อจอมเพด็จการ (กรณีฮิตเลอร์และสตาลิน)
 - การถูกทอดทิ้งทางอารมณ์ (กรณีเชอร์ชิล)
 - ความสูญเสียในวัยเด็ก (กรณีลินคอล์น)
 - บทเรียน: บาดแผลสร้างปีศาจหรือสร้างวีรบุรุษได้อย่างไร

สารบัญ

- บทที่ 9: อำนาจทำอะไรกับสมอง** 149
- สมองติดยาชื่อ "อำนาจ" (บทบาทของโดพามีน)
 - กระจกเงาในสมองที่แตกสลาย: การสูญเสียความเห็นอกเห็นใจ (Empathy)
 - ภาวะโอหังคลั่งอำนาจ (Hubris Syndrome)
- บทที่ 10: อาการของผู้นำเริ่มหลุดโลก** 165
- การหลอมรวมตัวตนเข้ากับประเทศชาติ ("ข้าพเจ้าคือประเทศ")
 - ห้องแห่งเสียงสะท้อน (Echo Chamber) และคนรอบข้างที่พูดแต่ "ใช่"
 - ความหวาดระแวงและการมองเห็นศัตรูในทุกที่
 - การเสพติดภาพลักษณ์และการปฏิเสธความผิดพลาด
- บทที่ 11: ทำไมคนแบบนี้ถึงชนะเลือกตั้ง** 180
- พลังของเสน่ห์ (Charisma) ที่สะกดมวลชน
 - จิตวิทยาของการโหยหา "พ่อ" ผู้เข้มแข็งในยามวิกฤต
 - การพูดแทนความโกรธแค้นของผู้คน
 - คำสัญญาง่ายๆ สำหรับปัญหาที่ซับซ้อน

สารบัญ

บทที่ 12: จิตวิทยาการเลือกผู้นำ	194
<ul style="list-style-type: none">• กับดัก "Halo Effect": อย่าหลงรูปโฉมและวาทศิลป์• การมองหาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ในผู้นำ• ธงแดง (Red Flags) ที่ต้องระวัง: การไม่รับฟัง การโกษคนอื่น การหมกมุ่นกับตนเอง• ดูที่การกระทำ ไม่ใช่คำพูด	
บทที่ 13: ถ้าผู้นำยุคเก่ามาบ่าบัดจิต	208
<ul style="list-style-type: none">• บนโซฟานักจิตวิทยา• บทเรียนจากห้องบำบัดในจินตนาการ	
บทที่ 14: การเมือง ภาวะจิต และบทเรียนจากอดีต	222
<ul style="list-style-type: none">• ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย แต่ไม่จำเป็นต้องเหมือนเดิม• ระบบสำคัญกว่าคน• ประชาชนควรรู้หลักจิตวิทยาพื้นฐาน	
บทส่งท้าย – จดหมายถึงผู้อ่าน	237
บรรณานุกรม	247

"นักการเมืองไม่ใช่แค่คนทำงานการเมือง แต่คือมนุษย์ที่มีแผลใจ ความกลัว ความอยากเด่นอยากดัง ความรู้สึกต่ำต้อย หรือหลงตัวเอง อยู่เบื้องหลังทุกนโยบายและทุกคำปราศรัย" ทุกการตัดสินใจทางการเมืองที่เปลี่ยนโลก ล้วนมีรากฐานมาจากจิตใจของมนุษย์คนหนึ่ง ที่อาจเต็มไปด้วยความปรารถนาที่ยิ่งใหญ่ แผลเป็นจากวัยเด็ก หรือความกลัวที่ไม่กล้าพูดออกมา หนังสือชุดนี้จะพาผู้อ่านเข้าใจถึงแก่นของ **จิตวิทยาการเมือง**

บทนำ

เมื่อประวัติศาสตร์เป็นบันทึกทางจิตเวช

ถ้าประวัติศาสตร์โลกมีนักจิตวิทยาคอยจดบันทึก เราจะเห็นอะไรบ้างในเน็ตเหล่านั้น คำตอบคือ เราคงเจอบันทึกที่น่าสนใจกว่าหนังสือประวัติศาสตร์ทั่วไปเสียอีก เพราะแทนที่จะเขียนว่า "นโปเลียน โบนาปาร์ต ยึดครองยุโรปตะวันตกในปี ค.ศ. 1805" เราอาจเจอประโยคว่า "คนใช้รายนี้แสดงอาการชดเชยความรู้สึกต่ำต้อย (inferiority complex) ด้วยการพยายามพิชิตทวีปทั้งใบ สันนิษฐานว่าเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ถูกล้อเลียนตั้งแต่วัยเด็กเรื่องส่วนสูง

เล่มนี้จะพาคุณไปส่องภาวะจิตของผู้นำที่สร้างและทำลายโลกในช่วงปี ค.ศ. 1800 ถึง 1990 ยุคที่ยังไม่มีโซเชียลมีเดีย ไม่มีทวิตเตอร์ ไม่มีอินสตาแกรม แต่มีความบ้าคลั่งและอัจฉริยะระดับเทพเจือจาง มีผู้นำที่บางคนเปลี่ยนโลกไปในทางที่ดีขึ้น บางคนทำลายล้างมนุษยชาติไปหลายสิบล้านคน และที่สำคัญกว่านั้นคือ เบื้องหลังทุกการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ ล้วนมีจิตใจของมนุษยคนหนึ่ง ที่อาจเต็มไปด้วยความปรารถนาที่ยิ่งใหญ่ แพลเป็นจากวัยเด็ก หรือความกลัวที่ไม่กล้าพูดออกมา

พฤติกรรมการเมืองกลายเป็นกรณีศึกษาทางจิต

ลองจินตนาการว่า ถ้าผู้นำระดับโลกทุกคนต้องไปพบนักจิตวิทยา ก่อนขึ้นสู่ตำแหน่ง หรือก่อนจะได้เป็นประธานาธิบดี ประวัติศาสตร์จะเปลี่ยนไปหรือเปล่า อดอล์ฟ ฮิตเลอร์จะได้รับการวินิจฉัยว่ามีบุคลิกภาพแบบหวาดระแวง (paranoid personality) ผสมกับความหลงตัวเองระดับพยาธิวิทยา (pathological narcissism) หรือไม่ โจเซฟ สตาลินจะได้รับใบสั่งตัวไปพบจิตแพทย์ เพราะมีประวัติถูกพ่อทำร้ายร่างกายตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้เกิดความกลัวถูกคุกคามอย่างรุนแรงจนกลายเป็นพارانอยด์ระดับชาติหรือเปล่า

คำถามเหล่านี้ไม่ใช่แค่ความสนุกสนาน แต่เป็นประเด็นสำคัญที่นักจิตวิทยาการเมือง (political psychologists) ศึกษากันมานานหลายทศวรรษ เพราะพวกเขาเชื่อว่า การทำความเข้าใจภาวะจิตของผู้นำ คือกุญแจสำคัญในการเข้าใจว่าทำไมโลกถึงหมุนไปในทิศทางที่เป็นอยู่ ทำไมบางประเทศเฟื่องฟู ขณะที่บางประเทศจมดิ่งสู่ห้วงมืดแห่งความเพด็จการ ทำไมสงครามบางครั้งเกิดขึ้นเพียงเพราะผู้นำคนหนึ่งไม่สามารถรับมือกับความรู้สึกไม่มั่นคงในตัวเองได้

นักจิตวิทยาชาวออสเตรียผู้ยิ่งใหญ่ อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) เคยกล่าวไว้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1920 ว่า มนุษย์ทุกคนมีความรู้สึกด้อยกว่า (inferiority feelings) อยู่ในตัว และวิธีที่แต่

ละคนจัดการกับความรู้สึกนี้จะกำหนดบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเขา คนบางคนเลือกชดเชยด้วยการทำงานหนัก เรียนหนังสือให้เก่ง หรือพัฒนาตนเองในทางที่สร้างสรรค์ แต่คนบางคนเลือกชดเชยด้วยการแสวงหาอำนาจ ควบคุมผู้อื่น และสร้างภาพลักษณ์ของความยิ่งใหญ่ ที่แท้จริงแล้วเปราะบางเหมือนแก้ว ปัญหาคือ เมื่อคนกลุ่มหลังได้ขึ้นมาเป็นผู้นำประเทศ ความรู้สึกด้อยกว่าของพวกเขากลายเป็นนโยบายที่กระทบชีวิตคนนับล้าน

ผู้นำทางการเมืองกับโซฟานักจิตวิทยา

เรื่องตลกร้ายของประวัติศาสตร์ก็คือ ผู้นำที่มีอำนาจมากที่สุดในโลก มักเป็นคนที่ห่างไกลจากโซฟานักจิตวิทยามากที่สุดเช่นกัน ไม่ใช่เพราะพวกเขาไม่มีปัญหาทางจิตใจ แต่เพราะธรรมชาติของอำนาจทำให้คนที่ได้ครอบครองมันมักปฏิเสธว่าตนเองต้องการความช่วยเหลือ นโปเลียนจะไม่ยอมรับว่าเขากำลังพยายามพิสูจน์ตัวเองอยู่ ฮิตเลอร์จะไม่ยอมรับว่าความล้มเหลวในอาชีพศิลปินกลายเป็นความอาฆาตแค้นที่สะสมมาหลายสิบปี สตาลินจะไม่ยอมรับว่าเขาแล้วคนทรยศเพราะเคยถูกพ่อทรยศตัวเองมาตั้งแต่เด็ก

แต่นั้นไม่ได้หมายความว่าเราจะนั่งเฉยเฉื่อย เราสามารถใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาที่มีอยู่ วิเคราะห์พฤติกรรม ศึกษาประวัติความเป็นมา อ่านจดหมายส่วนตัว ฟังคำปราศรัย และสังเกต

รูปแบบการตัดสินใจของผู้นำเหล่านี้ เพื่อทำความเข้าใจว่าจิตใจของพวกเขาทำงานอย่างไร สิ่งนี้เรียกว่า "ไซโคไบโอกราฟี" (psychobiography) หรือการเขียนชีวประวัติผ่านเลนส์ทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของจิตวิทยาการเมืองที่ได้รับความนิยมตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อโลกเริ่มตั้งคำถามว่าทำไมมนุษยชาติถึงปล่อยให้ผู้นำบางคนนำพาพวกเขาสู่หายนะได้

นักวิเคราะห์จิตวิทยาการเมืองคนแรกๆ เช่น ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) และแฮโรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell) เริ่มศึกษาว่า บุคลิกภาพของผู้นำมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองอย่างไร ฟรอยด์เชื่อว่า แรงขับทางจิตใต้สำนึก (unconscious motives) ที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างอีโก (ego) ซูเปอร์อีโก (superego) และอิด (id) มีผลต่อทุกการกระทำของมนุษย์ รวมถึงการตัดสินใจทางการเมือง ขณะที่ ลาสเวลล์มองว่า นักการเมืองส่วนใหญ่เข้าสู่การเมืองเพื่อชดเชยความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองในวัยเด็ก โดยเฉพาะความต้องการอำนาจ ความต้องการเป็นที่รัก และความต้องการความมั่นคง

ระหว่างความบ้าคลั่งกับความอัจฉริยะ

ผู้นำทางการเมืองที่ยิ่งใหญ่และผู้นำที่อันตรายมีอะไรเหมือนกันบ้าง คำตอบที่น่าสนใจคือ พวกเขาเหมือนกันมากกว่าที่เราคิด

ทั้งสองกลุ่มต่างมีความมั่นใจในตัวเองสูงมาก มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีความสามารถในการจูงใจมวลชน และที่สำคัญที่สุดคือ พวกเขาทั้งหมดมีความกล้าที่จะเดิมพันทุกอย่างเพื่อความฝันของตนเอง สิ่งที่แตกต่างกันคือ เป้าหมายสุดท้ายและวิธีการที่ใช้ ผู้นำที่ยิ่งใหญ่ใช้ความมั่นใจเพื่อสร้างสรรค ขณะที่ผู้นำที่อันตรายใช้มันเพื่อทำลายล้าง

อับราฮัม ลินคอล์นและอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ต่างก็เป็นผู้นำที่มีบุคลิกภาพแข็งแรงแรง ทั้งคู่ล้วนต่อสู้กับปัญหาสุขภาพจิตมาตลอดชีวิต ลินคอล์นต่อสู้กับภาวะซึมเศร้า (depression) อย่างหนัก จนเพื่อนๆ ของเขาต้องคอยเฝ้าระวังไม่ให้เขาทำร้ายตัวเอง แต่เขาเลือกเปลี่ยนความเจ็บปวดเป็นความเห็นอกเห็นใจ ใช้ความเข้าใจในความทุกข์ของตนเองเป็นเครื่องมือในการเข้าใจความทุกข์ของคนอื่น ฮิตเลอร์เองก็ประสบกับความล้มเหลวและการปฏิเสธหลายครั้ง แต่เขาเลือกเปลี่ยนความเจ็บปวดเป็นความโกรธแค้น หากคนอื่นมาเป็นแพะรับบาป และสร้างอุดมการณ์แห่งความเกลียดชัง

นี่คือสิ่งที่หนังสือเล่มนี้ต้องการสื่อสาร ว่าความยิ่งใหญ่และความบ้าคลั่งอยู่ห่างกันเพียงแค่การเลือกทางที่แตกต่าง ผู้นำทุกคนเริ่มต้นจากจุดเดียวกัน นั่นคือความเป็นมนุษย์ที่มีจุดอ่อน ความกลัว ความฝัน และความปรารถนา แต่วิธีที่พวกเขาจัดการกับสิ่งเหล่านี้จะกำหนดว่าพวกเขาจะกลายเป็นผู้ช่วยชีวิตหรือผู้ทำลายล้าง

ทำไมเราต้องเข้าใจจิตใจของผู้นำที่ตายไปแล้ว

คุณอาจสงสัยว่า แล้วใจล่ะก็ไปเลียนมี inferiority complex หรือสตาลินเป็นพارانอยด์ พวกเขาตายไปแล้ว ประวัติศาสตร์ก็ผ่านไป แล้วเราจะเอาความรู้นี้ไปทำอะไร คำตอบมีสามข้อใหญ่ๆ ที่ทำให้การศึกษาจิตวิทยาของผู้นำในอดีตยังคงมีความสำคัญในปัจจุบัน

ประการแรก มนุษย์ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก รูปแบบทางจิตใจที่เราเห็นในผู้นำยุคเก่ายังคงปรากฏในผู้นำยุคใหม่ ความต้องการอำนาจ ความกลัวถูกทิ้ง ความรู้สึกไม่มั่นคงในตัวเอง และความปรารถนาเป็นที่รัก ล้วนเป็นแรงขับเคลื่อนพื้นฐานของมนุษย์ที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย การศึกษาว่าผู้นำในอดีตจัดการกับแรงขับเหล่านี้ได้อย่างไร จะช่วยให้เราเข้าใจผู้นำในปัจจุบันได้ดีขึ้น เหมือนกับการศึกษากรณีศึกษาทางการแพทย์ แม้คนไข้จะเสียชีวิตไปแล้ว แต่บทเรียนจากการรักษา ยังคงมีค่ากับคนไข้รายต่อไป

ประการที่สอง การเข้าใจจิตวิทยาของผู้นำช่วยให้เราเข้าใจตัวเราเองมากขึ้น คำถามว่า "ทำไมเราถึงเลือกผู้นำคนนี้" บางทีสำคัญพอๆ กับคำถามว่า "ทำไมผู้นำคนนี้ถึงทำอย่างนั้น" เพราะความจริงก็คือ ผู้นำที่เราเลือกสะท้อนบางอย่างเกี่ยวกับตัวเราเอง ความกลัวของเรา ความหวังของเรา และสิ่งที่เราเชื่อว่าโลกควรจะเป็น เมื่อเข้าใจว่าทำไมชาวเยอรมันในยุค 1930 ถึงเลือก

อิตเลอร์ หรือทำไมชาวอเมริกันในยุค 1930-1940 ถึงเลือก
รูสเวลต์ เราจะเข้าใจมากขึ้นว่าจิตวิทยามวลชน (mass
psychology) ทำงานอย่างไร และทำไมเราถึงตกเป็นเหยื่อของ
การโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda) ได้ง่ายเหมือนคนในอดีต

ประการที่สาม ประวัติศาสตร์มักซ้ำรอย ไม่ใช่ในรูปแบบเดิมๆ แต่
ในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน ผู้นำเผด็จการในศตวรรษที่ 20 ใช้วิทยุ
และหนังสือพิมพ์ ผู้นำเผด็จการในศตวรรษที่ 21 ใช้โซเชียลมีเดีย
และเพกนิวส์ เครื่องมือเปลี่ยนไป แต่กลไกทางจิตใจยัง
เหมือนเดิม การสร้างศัตรูร่วม การปลุกความกลัว การสร้าง
ลัทธิบูชาบุคคล (cult of personality) ล้วนเป็นกลยุทธ์เก่าแก่ที่
ยังคงได้ผลอยู่ในปัจจุบัน การรู้ว่ากลยุทธ์เหล่านี้ทำงานอย่างไร
จะช่วยให้เราไม่ตกเป็นเหยื่อในอนาคต

การเมืองคือจิตวิทยาที่สวมสูท

ถ้าต้องสรุปแนวคิดหลักของหนังสือเล่มนี้เป็นประโยคเดียว มัน
คงเป็นประโยคนี้ การเมืองคือจิตวิทยาที่สวมสูท ทุกนโยบาย ทุก
คำปราศรัย ทุกการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงโลก ล้วนมีจิตใจของ
มนุษย์คนหนึ่งอยู่เบื้องหลัง อำนาจไม่ได้ทำให้คนเปลี่ยนเป็นคน
ละคน แต่มันขยายสิ่งที่อยู่ในตัวพวกเขาอยู่แล้วให้ใหญ่โตขึ้น คน
ที่มีความไม่มั่นคงในตัวเองเมื่อได้อำนาจจะกลายเป็นเผด็จการที่
ต้องการควบคุมทุกอย่าง คนที่มีความเห็นอกเห็นใจเมื่อได้

อำนาจจะใช้มันเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น คนที่มีความโกรธแค้นสะสม
เมื่อได้อำนาจจะปลดปล่อยความรุนแรงออกมา

นี่คือเหตุผลว่าทำไมการศึกษาจิตวิทยาการเมืองจึงสำคัญ
เพราะถ้าเราเข้าใจว่าจิตใจของผู้นำทำงานอย่างไร เราจะสามารถ
คาดการณ์พฤติกรรมของพวกเขาได้ดีขึ้น เราจะรู้ว่าผู้นำคนไหน
อันตราย ผู้นำคนไหนน่าเชื่อถือ และที่สำคัญที่สุดคือ เราจะรู้ว่า
เมื่อไหร่ที่เราควรระวังลุกขึ้นมาต่อต้าน หรือเมื่อไหร่ที่เราควรระวัง

นักจิตสุดเกรียน

หยุดเคียงข้างพวกเขา เพราะประวัติศาสตร์ได้สอนเราแล้วว่า การเลือกผู้นำผิด มีราคาแพงมาก บางทีราคาของมันคือชีวิตของคนนับล้าน

เส้นทางแห่งการสำรวจที่รอคุณอยู่

ในหน้าต่อไปของหนังสือเล่มนี้ เราจะเดินทางข้ามทวีปและข้าม ทศวรรษ เพื่อพบกับผู้นำที่หลากหลายในประวัติศาสตร์ มนุษยชาติ เราจะเริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจพื้นฐานทาง จิตวิทยาที่จำเป็นสำหรับการอ่านใจนักการเมือง ศัพท์อย่าง narcissism, paranoia, inferiority complex, หรือ defense mechanisms จะไม่ใช่คำวิชาการที่น่ากลัวอีกต่อไป แต่จะ กลายเป็นเครื่องมือที่คุณสามารถใช้วิเคราะห์ผู้นำทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน

จากนั้นเราจะดำดิ่งเข้าสู่กรณีศึกษาที่น่าสนใจ เริ่มจาก จักรพรรดิและผู้พิชิตอย่างนโปเลียน โบลิวาร์ และบิสมาร์ก ผู้ซึ่ง พยายามสร้างอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่เพื่อชดเชยบางสิ่งที่ขาด หายไปในตัวพวกเขาเอง แล้วเราจะมาถึงยุคมืดของศตวรรษที่ 20 กับผู้นำเผด็จการอย่างฮิตเลอร์ สตาลิน และมุสโสลินี ผู้ซึ่ง เปลี่ยนความเจ็บปวดส่วนตัวเป็นนโยบายแห่งความเกลียดชังที่ สังหารผู้คนนับล้าน เราจะศึกษาผู้นำประชาธิปไตยอย่าง ลินคอล์น เคนเนดี และเชอร์ชิลล์ ที่แม้จะต่อสู้กับปัญหา

สุขภาพจิต แต่กลับเลือกใช้ความทุกข์ของตนเป็นพลังในการช่วยเหลือผู้อื่น

เราจะไม่หยุดแค่เล่าเรื่อง แต่เราจะวิเคราะห์ว่าทำไมผู้นำแต่ละคนถึงกระทำอย่างที่เขากระทำ แรงขับใญ่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจของพวกเขา ประสบการณ์วัยเด็กมีผลต่อรูปแบบการเป็นผู้นำอย่างไร และที่สำคัญที่สุดคือ เราจะเรียนรู้ที่จะจดจำสัญญาณอันตราย เพื่อที่เมื่อเราเจอผู้นำที่มีลักษณะคล้ายกันในปัจจุบัน เราจะรู้ว่าควรทำอย่างไร

คำเตือนก่อนเริ่มต้นการเดินทาง

แต่ก่อนที่เราจะเริ่มต้นการพจณภัยทางจิตวิทยานี้ มีข้อสำคัญบางประการที่ต้องชี้แจงไว้ก่อน ประการแรก หนังสือเล่มนี้ไม่ได้ตั้งใจจะวินิจฉัยโรคจิตเวชให้กับผู้นำเหล่านี้อย่างเป็นทางการ เพราะการวินิจฉัยทางจิตเวชต้องอาศัยการพบปะตรวจร่างกายโดยตรง การสัมภาษณ์อย่างละเอียด และการทดสอบทางจิตวิทยาหลายชุด ซึ่งเราไม่สามารถทำได้กับคนที่เสียชีวิตไปแล้วหลายสิบปี สิ่งที่เราทำได้คือการวิเคราะห์พฤติกรรม (behavioral analysis) โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ เช่น จดหมายส่วนตัว บันทึกของคนรอบข้าง การตัดสินใจทางการเมือง และคำปราศรัย มาเปรียบเทียบกับทฤษฎีทางจิตวิทยา

ดังนั้นเมื่อหนังสือเล่มนี้กล่าวถึงผู้นำบางคนว่า "แสดงลักษณะของบุคลิกภาพหวาดระแวง" หรือ "มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ

narcissistic personality traits" มันไม่ใช่การวินิจฉัยแบบพื้นฐาน แต่เป็นการวิเคราะห์ทางวิชาการที่บอกว่า "อาจจะเป็นไปได้ว่าตามกรอบคิดทางจิตวิทยา พฤติกรรมนี้อาจมีรากฐานมาจากภาวะจิตแบบนี้" นี่เป็นความแตกต่างสำคัญที่ผู้อ่านต้องเข้าใจ เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเรากำลังใส่ร้ายหรือดูหมิ่นผู้นำเหล่านี้โดยไม่มีหลักฐาน

ประการที่สอง หนังสือเล่มนี้พยายามรักษาสมดุลระหว่างความเป็นกลางทางวิชาการกับความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ เราไม่ได้พยายามหาข้ออ้างให้กับการกระทำที่โหดร้ายของผู้นำบางคน การที่เราเข้าใจว่าฮิตเลอร์มีวัยเด็กที่ทุกข์ยาก ไม่ได้หมายความว่าเรายกโทษให้กับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ของเขา การที่เราเข้าใจว่าสตาลินถูกพ่อทำร้าย ไม่ได้หมายความว่า การสังหารหมู่ของเขาเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ สิ่งที่เราพยายามทำคือเข้าใจว่า "มนุษย์คนหนึ่งจะกลายเป็นปีศาจได้อย่างไร" เพื่อที่เราจะได้รู้วิธีป้องกันไม่ให้มันเกิดขึ้นอีก

ประการที่สาม หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อผู้อ่านทั่วไป ไม่ใช่ตำราวิชาการสำหรับนักจิตวิทยาเท่านั้น ดังนั้นภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาพูด มีมุขตลกปนอยู่บ้าง มีการเปรียบเทียบกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เข้าใจง่าย บางทีเราจะเปรียบเทียบกับผู้นำที่มี narcissistic traits กับคนที่เราเจอในที่ทำงาน หรือเปรียบเทียบกับกลยุทธ์ propaganda กับโฆษณาในปัจจุบัน นี่ไม่ใช่การลด

คุณค่าของเนื้อหา แต่เป็นความพยายามที่จะทำให้ความรู้ทางจิตวิทยาเข้าถึงได้สำหรับทุกคน

จุดเริ่มต้นของการเดินทาง

ดังนั้นเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการเดินทางที่จะเปลี่ยนวิธีคิดของคุณเกี่ยวกับการเมืองไปตลอดกาล หลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้จบ คุณจะไม่ต้องมองว่าการเมืองเหมือนเดิมอีกต่อไป คุณจะเริ่มเห็นรูปแบบทางจิตใจที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังทุกคำปราศรัย ทุกนโยบาย และทุกการตัดสินใจ คุณจะเริ่มเข้าใจว่าทำไมผู้นำบางคนถึงทำให้คุณรู้สึกไม่สบายใจ แม้จะไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ชัดเจน คุณจะมีเครื่องมือในการวิเคราะห์และประเมินผู้นำไม่ว่าจะเป็นผู้นำในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต

แต่ที่สำคัญกว่านั้น คุณจะเริ่มเข้าใจตัวเองมากขึ้น เพราะการศึกษาจิตวิทยาของผู้คนอื่นคือการส่องกระจกมองตัวเราเอง คำถามว่า "ทำไมเราถึงเลือกผู้นำคนนี้" จะนำไปสู่คำถามที่ลึกซึ้งกว่า นั่นคือ "เราเป็นใครกันแน่ และเราต้องการอะไรจากผู้นำของเรา" การตอบคำถามนี้อาจเป็นก้าวแรกสู่การเป็นพลเมืองที่มีสติมากขึ้น มีวิจารณ์ญาณมากขึ้น และสำคัญที่สุดคือ มีภูมิคุ้มกันต่อการถูกหลอกลวงทางการเมืองมากขึ้น

ยินดีต้อนรับสู่โลกของจิตวิทยาการเมือง ที่ซึ่งประวัติศาสตร์กลายเป็นบันทึกทางจิตเวช และทุกบทเรียนจากอดีตคือแสงสว่างที่นำทางอนาคต มาเริ่มต้นการเดินทางครั้งยิ่งใหญ่

ด้วยกันเถอะ เพราะในโลกที่การเมืองมีอิทธิพลต่อชีวิตของเรา
มากขึ้นทุกวัน การเข้าใจจิตวิทยาของผู้นำไม่ใช่แค่ความรู้ที่
น่าสนใจ แต่เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการอยู่รอดในศตวรรษที่
21 และถ้าเราโชคดี อาจเป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้มนุษยชาติ
ไม่ทำผิดพลาดซ้ำรอยอีกครั้ง